

ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут міжнародних економічних відносин
ім. Б.Д. Гаврилишина
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

на тему:

Аналіз прибутку фірми та основних факторів, що його визначають (мікро)

Студента 2 курсу групи МЕНМФ -21

Роговського Віктора Васильовича

Керівник к.е.н., доцент Новак Ю.Р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка:ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль - 2016

Зміст

Вступ.....	3
1. Сутність та функції прибутку. Прибуток як факторний дохід.....	5
2. Аналіз прибутку на прикладі підприємства «NewWorld».....	10
3. Шляхи збільшення розміру прибутку та ефективність його використання.....	19
Висновки.....	23
Список використаної літератури.....	26

Вступ

Актуальність теми дослідження. Прибуток відіграє важливу роль у житті, як для домогосподарств так і для підприємства. Загалом можна виділити декілька рис прибутку в умовах ринку: прибуток виступає рушійною силою для розвитку економіки, прибуток є джерелом розширення суспільного виробництва, збільшення національного багатства, прагнення отримати прибуток сприяє ефективному розподілу, та вживання ресурсів, скорочення витрат для максимізації отримання прибутку.

Прибуток є однією з найскладніших економічних категорій. Оскільки для формування прибутку, його аналізу, подальшого використання потрібна фінансова грамотність, для того щоб ефективно його в подальшому розподілити. Маючи знання можна вирішувати різноманітні проблеми пов'язані з прибутками, максимізації прибутку, ефективного розподілу залишку в фонди, рентабельності підприємства, аналізом прибутку.

Прибуток – це дохід підприємства, господарства, що отримується від реалізації послуг чи товару, операцій з цінними паперами та від інших видів діяльності.

Але сутність прибутку можна по-різному подавати і у світовій економіці багато вчених мають свої визначення прибутку. Проблеми, формування, розподіл, аналіз прибутку вивчали багато іноземних та вітчизняних науковців, а саме: І. О. Бланк, І. А. Акодіс, А.В. Бугай, Т.О. Скрипко, Г.Б. Поляк, А. Сміт, П. Самуельсон, Д. Рікардо, К. Маркс, Ф. Найт, С.Ф Покропивний, Л. І. Шваба А. М. Поддєрьогіна і т.д..

Метою дослідження є теоретична сутність та функції прибутку, формування та фактори які визначають його, аналіз та ефективний розподіл прибутку.

Об'єктом дослідження є власне прибуток, який формується на виробництві.

Предметом дослідження є фактори які визначають прибуток та аналіз самого прибутку.

Методи дослідження. В курсовій роботі використовувались не лише загальнонаукові, але й спеціальні методи досліджень (аналіз, порівняння, узагальнення, дедукція та індукція, системний підхід).

Обсяг і структура роботи. Дана робота складається з чотирьох основних частин, в яких йдеться про розкриття сутності прибутку, факторів що його визначають, саме формування, аналіз прибутку і розподіл прибутку, який лишається у підприємства після сплати усіх податків. Повний обсяг курсової роботи становить 27 сторінок друкованого тексту

1. Сутність та функції прибутку. Прибуток як факторний дохід.

У сьогоднішній економічній літературі прибуток розглядається як дохід від використання факторів виробництва, в тому числі як ціна за ризик, невизначеність наслідків підприємницької діяльності.

Він є однією з основних категорій товарного виробництва. Появлення прибутку пов'язана з категорією «витрати підприємства». Прибуток - це частка додаткової вартості продукту, що реалізується підприємством, яка лишається після покриття витрат підприємницької діяльності. Додатковий продукт - це продукт, який створений додатковою працею. Він відіграє важливу умову для вдалого розвитку виробництва. Він може бути властивим усім різновидам способів виробництва.

Існує велика кількість видів трактувань прибутку в економічній теорії.

Меркантилісти вважали, що прибуток створюється у сфері обігу, зовнішній торгівлі як продаж товарів за вищою ціною. За фізіократами прибуток створюється в сільському господарстві через вплив природи, що призводить до зростання споживчих вартостей над витратами виробництва. Найбільш поширеною та простою методикою сьогодення є визначення прибутку як перевищення доходів над витратами.

У свою чергу представники класичної школи А. Сміт і Д. Рікардо обґрунтували ідею створення доданої вартості в галузях матеріального виробництва, а тому розглядали прибуток як результат праці робітника та функціонування вкладеного в справу капіталу. Виходячи з досліджень учених, прибуток буде формуватися з урахуванням багатьох чинників, серед яких можна виділити здатність людини до праці та функціонування капіталу, але ця ідея буде доцільною, правильною та змістовною лише з якісного боку.

Відомі англійські економісти як Д. С. Мілль і Дж. Р. Мак-Куллох трактували прибуток як винагороду за його підприємницьку діяльність. Згодом А. Маршалл пояснював поняття прибутку як своєрідну плату за управління виробництвом. Хоча й ця теорія економістів у визначенні прибутку є актуальною в умовах сьогодення, але вона повністю не розкриває суть прибутку. Дослідники

не врахували, що винагородою для підприємця може стати і збільшення попиту, і соціальний ефект, а також завоювання нового сегмента ринку, підвищення якості продукції. З цього можна дійти до висновку, що на розмір прибутку впливають лише різні чинники, а невизначеність і ризик є суттю прибутку.

Визначень суті прибутку є досить багато, тому важко виокремити найбільш правильне. Такі різні трактування свідчать про те, що теоретичне трактування прибутку багато в чому залежить від позиції вчених, положень нормативно-правової бази певного часу чи країни. Виходячи з проведеного дослідження, прибуток як економічну категорію умовно можна розглядати як з кількісного, так і з якісного боку. З кількісного боку прибуток виступає приростом власного капіталу, який вищий за витрати. З якісного – це економічний вид додаткового прибутку, який виникає за умов залучення людського ресурсу. [5]

Усі ці трактування прибутку будуть правильними з різних точок зору, проте є низка факторів, які безпосередньо впливають на кінцевий результат фінансово-економічної діяльності. Саме тому для отримання високих результатів досліджуються та враховуються всі фактори та чинники, які впливають на збільшення або зменшення прибутку. Тому буде доцільно визначити чинники, що мають прямий вплив на роботу суб'єкта господарювання. А саме:

- пошук ефективних способів поєднання ресурсів;
- освоєння нового ринку;
- впровадження у виробництво нових технологій;
- пошук нової сировини;
- виробництво нової продукції;
- організаційно-управлінські нововведення;
- сфера діяльності суб'єкта господарювання;
- рівень організації фінансової діяльності підприємства;
- конкурентоспроможність підприємства;
- галузь економіки.

Саме за допомогою реалізації цих цілей, які безпосередньо впливають на розвиток підприємства, досягається стабілізація та розвиток суб'єкта господарювання, що в майбутньому веде до стабільної діяльності, охоплення нових ринків збуту та вихід на ринок як монополіста певної сфери діяльності. [3]

Роль доходу підприємств в умовах ринкової економіки полягає в тому, що він виступає як:

- Головна ціль підприємницької діяльності.
- Підґрунтя економічного розвитку держави.
- Критерій ефективності діяльності.
- Головне внутрішнє джерело формування фінансових ресурсів.
- Головне джерело зростання ринкової вартості підприємства.
- Джерело задоволення соціальних потреб суспільства.
- Захисний механізм від загрози банкрутства.

Проявом сутності прибутку підприємства виступають функції, серед яких виокремлюють: [11]

- Стимулюючу функцію, спрямовується на подолання та зниження витрат з метою запровадження різноманітних інновацій задля розширення виробництва та зростання масштабів підприємства.
- Розподільчу – ця функція дає підприємству можливість розподіляти прибуток на дві частини: частину на податок на прибуток, та частину яка залишається у підприємства, задля подальшого використання.
- Оцінювальну функцію – використовується як оцінюючий показник, який характеризує господарську діяльність. Ця функція може використовуватися лише в умовах ринкової економіки, яка передбачає свободу вибору, свободу встановлення цін, свободу вибору покупця, постачальника та продавця.
- Функцію господарського розрахунку. Тобто, прибутки виробництва повинні не тільки покривати витрати, але при тому йти ще в резерв.

- Інформаційна – дає підприємству певну інформацію, про його діяльність, при наповненні ринку його товаром, і відповідно дає сигнал чи потрібно збільшувати обсяг виробництва чи зменшувати

Також важливо для підприємства оприділитися з типом стратегічної орієнтації прибутку, оскільки це буде впливати на планування прибутку на короткострокову перспективу та подальшого його використання. [1]

Отже є такі стратегічні типи орієнтації підприємства на прибуток: «Задовільний прибуток», мінімізація прибутку (стабільний прибуток) і максимізація прибутку. [14]

Прибуток - це основне джерело приросту власного капіталу, джерело відтворення виробничих фондів, збільшення обсягів виробленої продукції і, безумовно, джерело соціального розвитку.

Слід зауважити, що показники прибутку не відображаються ступеню ефективності господарювання, тому що сума доходу може зростати і при недостатньому використанні матеріальних, трудових, фінансових ресурсів. Тому для характеристики ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства можна використовувати показники рентабельності [2].

Рентабельність – характеризує економічну ефективність, тобто коли підприємство за рахунок прибутку від реалізації продукції, робіт чи послуг відшкодовує всі затрати на виробництво й одержує прибуток як головне джерело для подальшого розширення виробництва.

Коефіцієнти рентабельності – система показників, які характеризують можливість виробництва створювати необхідний прибуток в процесі своєї діяльності. Коефіцієнти рентабельності визначають загальну ефективність використовуваних активів, що використовуються підприємством і вкладеного капіталу. [4]

Вони можуть бути розраховані як коефіцієнти і тоді представлені у вигляді десятинного дробу або у вигляді показників рентабельності і тоді представлені у відсотках.

Показники рентабельності розраховуються на основі балансу та звіту про фінансові результати підприємства. Можуть бути покладені різні величини прибутку підприємства в основу розрахунку показників рентабельності, наприклад : валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток до виплати відсотків і податку на прибуток, чистий прибуток. Для розрахунку коефіцієнтів рентабельності найчастіше використовують чистий прибуток або прибуток до виплати відсотків і податку на прибуток. [6]

Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначати ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання.

Отже, кожні витрати, реалізація послуг та товарі у різних видах підприємств це є шлях до отримання прибутку. Ціль поставлена перед роботою суб'єкта господарювання повинна вплинути на розвиток підприємства. Успіх у розвитку спричинить стабілізацію, ефективність та також зростання доходів, які матимуть найбільший вплив на подальший розвиток підприємства. [7]

2. Аналіз прибутку на прикладі підприємства «New World»

Приватне акціонерне підприємство “New World” (ПАТ “New World”) створене 15 січня 2013 року. Дане підприємство має у складі акціонерів юридичних та фізичних осіб; контрольний пакет акцій належить юридичній особі.

Підприємство спеціалізується торгівлею комп’ютерів та побутової техніки, надає різноманітні платні послуги та також спеціалізується ремонтом техніки.

Статутний капітал поділений на прості іменні акції (за кількістю засновників). Зміна розміру статутного капіталу відбувається за рішенням Загального збору акціонерів. Збільшення розміру статутного капіталу відбувається шляхом додаткового випуску акцій за номінальною вартістю не менше вартості акцій початкового випуску або шляхом збільшення номінальної вартості акцій. Статутний капітал може бути зменшений шляхом зниження номінальної вартості акцій, шляхом скорочення кількості акцій та вилучення їх з обороту з виплатою платежів, що належать їх власникам.

Майно ПАТ “New World” складають загальні фонди і оборотні засоби, а також інше майно, вартість якого відсвічується на самотійному балансі. Джерелом майна ПАТ є приватні і залучені засоби. До приватних належать: статутний капітал, фонди, що створюються із чистого доходу, засоби, які одержані на оплату праці, послуг, прибуток від цінних паперів, дотації та безповоротні добродійні внески.

Податки сплачуються підприємством згідно порядку, визначеним діючим законодавством. Прибуток, який залишається у ПАТ “New World” після сплати усіх податків, може використовуватись товариством по власній думці.

ПАТ на протязі усього періоду діяльності за рішенням Загального збору акціонерів не розподіляє дивіденди між акціонерами, а увесь дохід від господарської діяльності, який лишився, використовується на подальше розширення товариства.

Для початку розглянемо період діяльності ПАТ “New World” в період з 2012 по 2015 рік.

На початок 2013 року великим недоліком фірми було її неуспішне розташування і дефіцит коштів на маркетинг. На початку підприємство займалось лише ремонтом техніки та комп'ютарів. Однак, пізніше фірма більше почала займатись продажем і консалтингом.

ПАТ "New World" успішно вийшло вперед, і потрібно було переїжджати з неуспішного розташування в більш привабливе.

Був розроблений проект визначення фінансування для переїзду та розширення активності

Початкові інвестиції:

1. обладнання на суму – 20390 грн.:

- система ibm;
- система at&t;
- комодор 188;
- комп'ютер p240;
- сканер;
- екран Asus;
- принтер Toshiba;
- моноблок.

2. Реклама на суму – 8000 грн.:

- оголошення в газетах;
- пам'ятка про відкриття;
- реклама на радіо;

3. Меблі на суму – 5400 грн.:

- крісла;
- столи;
- пенали.

4. Рекламні вивіски на суму – 2700 грн.:

- на бігбордах;
- на будівлях.

5. Зразки комплектуючих виробів на суму – 600 грн.:

- блоки живлення.

6. Канцелярські речі а суму – 250 грн.:

- книги обліку;

- ручки;

- степлери;

- скрепки.

7. Оренда за перший місяць– 2100 грн.

8. Заробітна плата за три місяці– 14700 грн.

9. Управлінський персонал – 3000 грн.

10. Консультант– 800 грн.

11. Оборотний капітал– 7000 грн.

12. Встановлення телефону– 455 грн.

13. Транспортні витрати за три місяці– 4500 грн.

14. Страхування виробництва – 600 грн.

15. Страхування транспорту і оплата бензину – 550 грн.

16. Різне - 400 грн.

Разом - 70725 грн.

Щомісячні витрати:

1. Оренда – 2100 грн.

2. Заробітна плата –4900 грн.

3. Реклама – 1600 грн.

4. Телефонні витрати – 425 грн

5. Транспортні витрати – 1500 грн.

6. Страхування – 600 грн.

7. Канцтовари – 60 грн.

8. Оплата бензину – 315 грн.

Загальні щомісячні витрати склали – 11500 грн.

Отже нове розміщення фірми ПАТ “New World” у «Універмазі» дозволить їй повністю реалізувати свій потенціал та ефективність, та дозволить пізніше відкривати нові точки в подібних місцях.

Загальні щомісячні постійні витрати – 11500 грн.

Наближені щомісячні змінні витрати – 370 грн.

Разом – 11870 грн.

Існуючі товарно-матеріальні запаси наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 3.1

Наявні товарно-матеріальні запаси

Найменування	Кількість	Ціна, грн..	Виробник	Модель
Принтер	9	6000	Тошиба	984
Столи	11	1700	Екостиль	
Комп'ютерні столи	5	1400	Екостиль	
Касовий апарат	2	450	Дніпропетровський завод	
Комп'ютери	13	21000	Асус	P240
Телефон з автовідповідачем	2	430	Панасоник	KX-2470B
Контрольно-вимірювальне обладнання	4	13400	ІНФ-1	
Осцилографи з приладдям	3			1479B
Вимірювачі	7		Азро	
Монтажні столи	4	400	Екостиль	
Запасні частини		460		
Крісла	8	325	Екостиль	
Разом		45565		

Для беззбиткової діяльності потрібно кожного місяця продавати:

- 65 штуки IBM P133 або 158,18
- 35 штук портативних IBM P133 або 348,00
- 25 штук IBM Server 557,00
- 10 штук інф. систем IBM;
- комп'ютер та сервер IBM;
- 2 портативних P114 245,00

Зазначемо, що сюди входять лише продаж комп'ютерів. Але існує багато комбінацій продажу ком'ютерів, програмного забезпечення, серверів, які дозволять підприємству забезпечувати безбитковість кожного місяця. Вищезгадана апаратура – план, який показує, що потрібно продати, щоб досягти безбитковості, але кожна фірма бажала б більшого. Першу точку та магазин фірма планувала відкрити вже тому році, в якому був здійснений переїзд.

Тепер розглянемо планові і фактичні показники, що склалися протягом 2013-2015 рр.

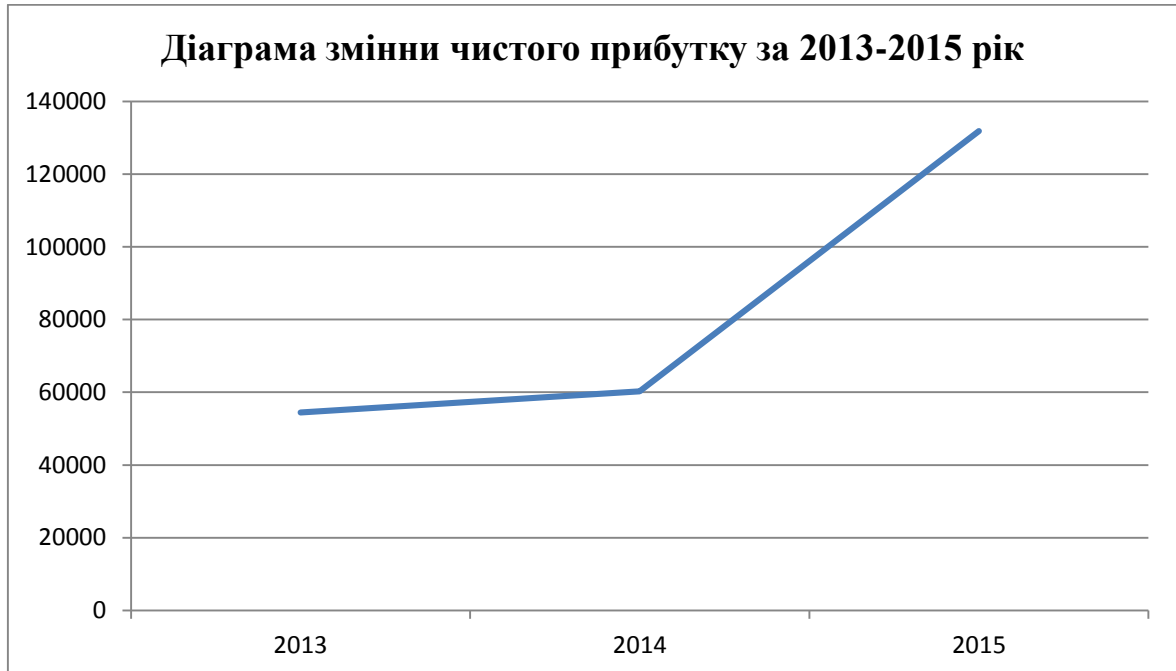
Таблиця 3.2

Баланс прибутку і збитків за 2013 рік

Січень	Збитки	2134,74
Лютий	Прибуток	863,64
Березень	Збитки	3146,46
Квітень	Прибуток	2468,35
Травень	Прибуток	2000,46
Червень	Прибуток	2165,46
Липень	Прибуток	3648,94
Серпень	Прибуток	3046,55
Вересень	Прибуток	4441,67
Жовтень	Прибуток	5346,81
Листопад	Збитки	345,68
Грудень	Прибуток	8163,84
Загальний прибуток за 2013 р.		32154,71
Середньомісячний прибуток за 2013 р.		2750,23
Загальні збитки за рік часу		5626,88

Новий магазин планувалось відкрити у квітні 2013 року. Пізніше ми матимемо можливість співставити як планові так і фактичні показники діяльності ПАТ “New World”.

Прибуток на інвестуючий капітал. (Новий магазин)

Загальний чистий дохід – 256474

Початкові інвестиції – 60000

Вартість нового обладнання – 57500

Витрати за переїзд включені у ціну нового обладнання. Разом – 117500

Чистий прибуток з вирахуванням інвестицій:

$256474 - 117500 = 138974$.

Чистий фактичний прибуток для інвестора до кінця 2013 року повинен був скласти 15080 грн., тобто відсоткова ставка для інвестора набуде 31,5 % від першої суми інвестицій 10750 грн. Інвестору протрібно буде чекати приблизно три роки, щоб отримати прибуток, але до зваершення цього терміну він набуде 31,5% від його інвестицій.

Таблиця 3.3

Передбачуванні результати продажів на 2013 рік

Місяць	Валовий обсяг продажів	Валові витрати	Валовий прибуток	Постійні витрати	Чистий прибуток
Травень	70000	53000	18000	11200	6800
Червень	70000	53000	18000	11200	6800
Липень	60000	38000	16000	11200	4800
Серпень	60000	38000	16000	11200	4800
Вересень	51000	45382	18175	11200	6975
Жовтень	62000	45382	18175	11200	6975
Листопад	72000	45650	18350	11200	7150
Грудень	73000	52650	21350	11200	10150
Разом	518000	371064	144050	89600	54450

Таблиця 3.4

Передбачуванні результати продажів на 2014 рік

Квартал	Валовий обсяг продажів	Валові витрати	Валовий прибуток	Постійні витрати	Чистий прибуток
Перший	212025	156170	56855	41800	16055
Другий	212025	156170	56855	41800	16055
Третій	212025	156170	56855	41800	16055
Четвертий	212025	156170	56855	41800	16055
Разом	848100	624680	263420	167200	64220

Цифри в цій таблиці показують прогноз зростання продажів на 41% у порівнянні з 2013 роком, у ці розрахунки включена комісія торгового персоналу. Передбачуваний прибуток за 2014 рік мав би скласти 64220 грн.

Таблиця 3.5

Передбачуванні результати продажів на 2015 рік

Квартал	Валовий обсяг продажів	Валові витрати	Валовий прибуток	Постійні витрати	Чистий прибуток
Перший	302401	220528	82472	49500	33972
Другий	302401	220528	82472	49500	33972
Третій	302401	220528	82472	49500	33972

Четвертий	302401	220528	82472	49500	33972
Разом	1209604	882112	329888	198000	135888

Цифри у таблиці відображають прогноз збільшення продажів на 41% у відношенні з 2014 роком у відповідності з оцінками фірми ПАТ “New World”. Передбачуваний прибуток за 2015 рік склав 131888 грн.

Але, заплановані фірмою прибутки не зовсім співпали з реальністю. Значна розбіжність відбулась за результатами четвертого кварталу 2014 року.

Таблиця 2.6

Аналіз планованих і фактичних результатів діяльності ПАТ “New World” за період 2013 – 2015 років.

Квартал 2013-2015	Валовий обсяг продажу		Валові витрати		Валовий прибуток		Постійні витрати		Чистий прибуток	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт
I	80000	80000	58000	56000	14000	16000	31600	16000	14000	16000
II	130000	135000	87000	84000	35000	43000	31600	30600	35000	43000
III	171000	181000	123825	119825	48175	62175	31600	30600	48175	62175
IV	205000	235000	150125	146125	55875	79875	31600	30600	55875	79875
I	212025	252025	156170	157170	56855	85855	41800	42200	56855	85855
II	212025	242025	156170	155170	56855	87855	41800	42200	56855	87855
III	212025	242025	156170	161170	56856	81855	41800	42200	56856	81855
IV	212025	182025	156170	160170	56855	22855	41800	42200	56855	22855
I	302401		220528		82472		49500		82472	
II	302401		220528		82472		49500		82472	
III	302401		220528		82472		49500		82472	
IV	302401		220528		82472		49500		82472	

Щоб наочніше побачити розбіжності у планованих і одержаних результатах, звернемося до таблиці 2.6, в котрій записані дані щодо запланованого прибутку ПАТ “New World”. Період з I кварталу 2013 по III

квартал 2014 року фактичні показники є більшими за ті, що планувалися, це бачимо за рахунок того, що при розробці бізнес-плану включався лише продаж комп'ютерів, але на практиці, окрім продажу, підприємство почало надавати платні послуги. Після III кварталу 2014 року фактичні результати різко погіршилися по відношенні з плановими.

Ситуація не безнадійна, але вона показалася інвесторам – зробити прогноз на подальші перспективи ринку комп'ютерів фірми IBM, AST, AT&T в такій ситуації було вкрай важко. Здебільшого, можна було очікувати тимчасового скорочення або повного зникнення цих фірм з ринку комп'ютерів. Тому ПАТ “New World” необхідно було зробити новий інвестиційний план, придумати варіанти зменшення витрат. Початок роботи місцевої електронної промисловості дало б підприємству великий шанс заключення нових договорів на сервісне обслуговування і ремонт вітчизняної техніки.

У такому випадку акціонери, розподіляючи дохід на нові інвестиції у власне підприємство, не отримали б запланованих результатів. Отже залишалось сподіватися, що це було тільки виявом форс-мажорних обставин і в майбутньому акціонери реінвестуючи власний дохід в ПАТ “New World” будуть вкрай обачнішими.

3. Шляхи збільшення розміру прибутку та ефективність його використання.

Значні переміни, які існують в економіці, сприяють максимальній мобілізації внутрішніх резервів. Для ефективного діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин найбільшу роль має виявлення резервів зростання об'єму продукції, зменшення собівартості, росту прибутку.

Одним із резервів збільшення доходу підприємства є збільшення об'єму реалізації товарної продукції. Між прибутком та цим об'ємом є пряма залежність, чим більше продукції реалізується, при інших рівних умовах, тим сума прибутку буде більшою, і навпаки. Отже, різноманітність продукції, що реалізовується ПАТ "New World" має значний вплив на збільшення реалізованої продукції фірми.

Збільшення доходу в результаті виробничої діяльності дає шанс підприємству отримати в майбутньому чистий дохід, який буде використовуватися на виробничий і соціальний розвиток, матеріальне заохочення. В той самий час зростання прибутку на підприємстві буде означати, що відбувається й зростання відрахувань в держ. бюджет. [8].

Важливу роль в процесі реалізації продукції відіграє правильна організація оплати праці робітників.

Також значну роль в зростанні прибутку також відіграє відділ маркетингу. Практика світової торгівлі сьогодні дає нам знати, що багато нових виробів не знаходять свого покупця на ринку без вдалої організації маркетингу. Так, наприклад, для ПАТ "New World" велике значення при здійсненні торгівельної діяльності надавалось розташуванню фірми, від якого залежало отримання фірмою прибутку. Правильна реклама, дизайн – основа успішного розвитку підприємства. Сьогодні ми більше звертаємо увагу на оформлення різних магазинів, офісів і т.д. Таким чином можна зробити висновок, що здебільшого люди будуть вибирати, те що їм сподобається на вигляд, але не слід забувати про якість, та персонал, компбінуючи ці всі аспекти ми можемо більше приваблювати покупців.

Для зростання обсягу прибутку від реалізації потрібно завжди здійснювати інвентаризацію запасів і обладнання з метою виявлення надлишків. Їх потрібно продавати за ринковими цінами або за собівартістю, для того, щоб вернути кошти, які були затрачені. [9]

Зменшення собівартості є дуже важливим фактором для росту прибутку. У зниженні собівартості продукції найбільш повно відбивається економія матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, яке має в розпорядженні виробництво. Максимальна мобілізація резервів собівартості продукції є важливою умовою успішної діяльності підприємства. [12]

Отже у нашому випадку ПАТ “New World” може зробити вклад у новітнє обладнання для ремонту техніки, щоб надалі зменшити собівартість послуг і іншої діяльності.

Одним з резервів збільшення доходу підприємств є більш повне вживання вторинних ресурсів та попутних продуктів. Доля вторинної сировини в загальному обсязі матеріальних ресурсів, які використовуються у господарстві країни, відчутно зростає. [10].

Високий вплив на зростання доходу має оновлення основних фондів. Технічне переозброєння виробництва покращує економічні дані виробництва. Але залучення нових підприємств і об'єктів у більшості випадків викликає підвищення собівартості продукції. Однією з причин такого стану є подорожчення одиниці потужностей, що вводиться. [11]

Зростання доходу є одним з напрямків підвищення продуктивності праці, економії трудових витрат на виробництво. Високий вплив на підвищення продуктивності праці і, відповідно ріст прибутку, має скорочення застосування ручної праці, запровадження механізації і автоматизації виробничих процесів. Розрахунки спеціалістів показують, що при механізації робіт продуктивність праці зростає я у два рази. В нашому випадку запровадження нової автоматичної механізації буде вкрай важим випробуванням для підприємства, бо саме підприємство на даний момент не таке вже й велике, і обсягів роботи таких ще

не здійснює, отже можна зробити висновок що це можна лишити на майбутнє, але при можливості вдаватися і робити такі рішення.[13]

Основою зростання доходу є впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу. Саме науково-технічний прогрес та його ресурсозберігаючий характер забезпечують різкий поворот до інтенсифікації. ПАТ «New World» може дійти ще наприклад не тільки до ремонту техніки, а наприклад до розблукувань телефонів від операторів, яке в сьогодні дуже часто використовується, оскільки багато людей купують телефони закордоном, а там інша схема і політика операторів. Тому це буде доцільно для підприємства і буде слугувати додатковим прибутком і прогресом.

Резервом росту прибутку підприємств є надання гарантій. Проблеми якості бувають завжди і в будь-яких продуктах будь-якої фірми. Багато підприємств випускають продукцію з гарантією, але з часом вона добігає кінця, і оригінальний сервісний центр буде брати високу плату, воодночас наше підприємство «New World» буде брати за ремонт дійсно менше. Отже для подібних підприємств буде доцільно закупляти запчастини оптом, і ремонтувати дійсно дешевше ніж в сервісного центру, який йде від фірми. І надаючи гарантію після ремонту техніки люди будуть переконані досконалим сервісом і це призведе до збільшення обсягів роботи, але і до збільшення прибутку.

Резервом росту прибутку підприємств є підвищення цін.

Ціни відображають кон'юнктуру ринку, протиставляючи виробника споживачу товару, і навпаки.

Для збільшення обсягу отриманого прибутку підприємствам мають використати досконалу тактику встановлення цін. При встановленні ціни товару слід використовувати спеціальну методику розрахунку вихідної ціни.

У цінах повинні відображатись суспільно-необхідні витрати на виробництво і реалізацію продукції, її споживчі властивості, якість, платоспроможний попит.

Від правильності розрахунку ціни багато в чому залежить обсяг отриманого прибутку, ліквідність і платоспроможність підприємства, його фінансовий стан.

Досконалий розрахунок резервів збільшення доходу є обов'язковим для його планування на подальший період. Коли ми будемо знати перспективну суму прибутку підприємства, який вона отримає в майбутньому, ми зможемо правильно спрогнозувати інвестиційну політику, а також витрати на соціально-культурні заходи та матеріальні заохочення працівників. [15]

Висновок

Отже, розглядаючи прибуток, як категорію економічну, маємо на увазі його речовий зміст та суспільну форму, які перебувають у діалектичній єдності. Разом з тим, прибуток – це частина вартості товару, яка є надлишком над витратами, закладеними на його виробництво.

Водночас, прибуток можна розглядати як систему економічних відносин між роботодавцями та найменшими працівниками, а саме – розподіл та привласнення додаткової вартості (надлишок над витратами).

Економічна література подає різні трактування прибутку: марксистська політична економія – як перетворена форма додаткової вартості від неоплаченої праці найманих працівників, сучасні зарубіжні економічні теорії – як винагороду чи компенсацію за ризик у підприємницькій діяльності, а ще як виробництво додаткового продукту. (реалізований надлишок вартості).

На формування прибутку впливають кон'юнктура ринку на основі яких встановлюються ціни на товар. Підприємство отримає прибуток лише після реалізації товару та перетворені його вартості в грошову форму? Не зовсім так, прибуток виникає лише при безпосередньому виробництві товару. Проте, у процесі обігу – реалізується, отже є складовою валового виторгу від продажу виготовленої продукції. Тому величина прибутку залежить від обсягу реалізації продукції та її собівартості.

Різниця між загальними доходами (виторгом) підприємства від реалізації продукції та сукупними витратами на її виробництво – кількісне визначення прибутку. Залежно від того, які витрати на виробництво – «явні» чи «неявні» говоримо про «економічний прибуток» та «бухгалтерський прибуток».

Із основних функцій прибутку в господарській діяльності виділяють:

- розподільчу (регулювання розподілу ресурсів і доходів між галузями)
- облікову (необхідний елемент ціни товару)
- стимулюючу (спонукає випроваджувати досягнення науково-технічного прогресу)

Прибуток – головна мета та основний критерій ефективності господарської діяльності. Окрім того, він є основним джерелом забезпечення внутрішніх потреб підприємств, а також впливає на формування дохідної бази бюджетних, позабюджетних та благодійних фондів.

Тому, звичайно, всі суб'єкти господарської діяльності зацікавлені у зростанні розмірів прибутку, та розподілу кінцевого чистого прибутку до певних фондів для подальшого використання та удосконалення виробничого процесу та підвищення кваліфікації робітників.

При ринкових відносинах підвищується важлива роль оцінки та аналізу прибутку підприємства та рентабельності. На обсяг прибутку впливають зовнішні та внутрішні фактори. Тому проводять при цьому факторний аналіз.

Також важливу роль при аналізі відіграє розподіл показників на узагальнюючі і конкретні. Є три основні моделі, які можуть структурувати та ідентифікувати взаємоз'язки між основними показниками та застосування яких залежить від конкретних цілей аналізу:

- Дескриптивні моделі
- Предикативні моделі
- Нормативні моделі

Узагальнююча оцінка фінансового стану підприємства досягається на засаді результативних ознак, як прибуток та рентабельність.

Прибуток, який лишається після сплати податку на прибуток, є чистим доходом виробництва. Він йде у розпорядження власників виробництва та використовується для певних фондів, котрі в свою чергу використовують чистий прибуток на власний розсуд.

Виробництво повинно знайти найкраще співвідношення у спрямуванні додаткових фінансових ресурсів для виробничо-технічного та соціального розвитку, матеріального заохочення робітників.

Підприємство має повне право інвестувати на власний розсуд, як це буде придбання нових інноваційних приладів, для підвищення випуску продукції,

інвестувати в акції інших компаній, але потрібно спостерігати за оцінками фондових бірж на ці компанії.

Список використаної літератури

1. Проскура, К. П. Шляхи удосконалення планування прибутку підприємства [Текст] / К. П. Проскура // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – №5. – С. 115;
2. Проскура, К. П. Шляхи удосконалення планування прибутку підприємства [Текст] / К. П. Проскура // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – №5. – С. 117;
3. Попрозман, О. І. Фактори формування прибутку підприємства та їхня роль [Текст] / О. І. Попрозман // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – № 6. – С. 133;
4. Попрозман, О. І. Фактори формування прибутку підприємства та їхня роль [Текст] / О. І. Попрозман // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – № 6. – С. 134;
5. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк [та ін.] ; наук. ред. А. М. Поддєрьогін. – 8-ме вид., переробл. та доповн. – К. : КНЕУ, 2015. – 70 с.
6. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк [та ін.] ; наук. ред. А. М. Поддєрьогін. – 8-ме вид., переробл. та доповн. – К. : КНЕУ, 2015. – 521 с.
7. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк [та ін.] ; наук. ред. А. М. Поддєрьогін. – 8-ме вид., переробл. та доповн. – К. : КНЕУ, 2015. – 520 с.
8. Підприємництво. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 616 с.
9. Підприємництво. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 617с.
10. Підприємництво. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 246 с.
11. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. і наук. ред проф. А.М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 1999. – 384 с.
12. Економічна суть прибутку підприємства та фактори, які впливають на нього [Текст] / Оксана Богданівна Гуменна // Економіка. Фінанси. Право. – 2015. – № 2. – С. 41.

13. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. і наук. ред проф. А.М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 1999. – 385 с.
14. Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 400 с.: іл. – (Унів. Б-ка).
15. Економіка підприємств. Підручник/ За ред. К. Ф. Полякова. – К.: Епіцентр, 2001, 301 с.